

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Rebus Iaponicis// Historica// Relatio,

Froís, Luís

Moguntiae, 1599

VD16 F 3085

Qvo Tempore, Qvoque Modo initium datum fuerit persecutioni. Cap. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64472)

*2VO TEMPORE, 2VO 2VE MODO
initium datum fuerit persecutioni.*

CAP. II.

VM Episcopus ad septimum Decembris Ozaca discessisset, & iam sex milliaria nauigando in flumine quodam confecisset, coactus est in eius faucibus hærere, donec secundus vêtus afflaret. Sed mora diuturna non fuit, nam postero die, qui sacer erat immaculatæ conceptioni purissimæ Dei Matris, fauente aura et mari vela fecit versus Nangasachum.

Ante hunc Episcopi discessum, P. Orgätinus alijq; de nostris Ozacam eius visendi, sanctaq; benedictione fruendi causa profecti fuerant, et ided Ozacæ remanserunt; vbi altera Cõceptionis eos cõuenit Paulus Ochinda cognatus Ciunagondoni trium regnorum Domini, retulitque P. Organtino, se audiuisse à quodam medico, qui inuisebat quendam consanguineum suum ægrum, quidnã Iacuinus regius medicus paulo ante Ciunagondono narrasset. Christiani, aiebat ille, quemadmodum cognoui, atq; ipsi Patres magna libertate & licentia hoc tempore vtuntur in propaganda sua lege; quod certè intolerabile est, & in magnum præiudiciu Iaponicorū Regnorum, quæ Dijs Chami & Fatochi consecrata sunt, cedit. Dum ergo omnem venor & capto occasionem eos Regi nostro deferendi, vt seuerè eos castigaret, heri omnino peropportuna se obtulit occasio, Regemque nulla mora interposita de tota re certiore reddidi. Erat, fateor, tunc quidem multis impli-

B

citus

citius negotijs ; sic vt ad sermonem meum non nihil cunctaretur, nec responsum daret: sed non dubitabo secundo ei eundem inculcare sermonem, & credo, pro meritis eos castigabit. Verè tibi confirmo me toto pectore ab ista lege abhorrere.

Hoc colloquium fuit Iacuiui, Paulo Ochindæ, vt dicebamus à Medico enarratum. Qui medicus postea subiecit, plurimum se dolere, Iacuiuum talia in Christianos moliri, se enim inter illos permultos habere amicos. Hac re cognita P. Organtinus ilico misit fratrem nostrum ad Iosephum Augustini fratrem tum Ozacæ agentem, rogatum, num Regi quippiam dictum esset de nostris: cumque responderet, nihil sibi constare, frater ei retulit quæ à Paulo Ochinda narrata erant P. Organtino. Et mox subiecit Dominus Iosephus, fieri posse, vt hæc acciderint: se enim superioribus diebus audiuisse ipsum Iacuiuum dicentem, Dum perpenderet res fratris mei Augustini, vehementer dolere sibi, Ducem belli tanta virtute præditum, rebusque præclare gestis tam illustrem, quo tempore, summis cum conueniebat à regia Maiestate affici præmijs, infelicissimos contra omnium expectationem habere successus: certò autem sibi constare nullam aliam eius rei causam esse, quam quod per summam obstinationem nollet renunciare Christo, plurisque faceret Euangelium, quam Deos Iaponios; quorum vltice pœna factum sit vt superiorum annorum omnium officia & beneficia iam à Rege pronihilo habeantur.

Eodem die sub noctem Dominus Iosephus è propugnaculo reuersus venit ad ædes nostras & dum, vt
fit,

MORTE 26. CRUCIFIXORVM. II

fit, colloquitur cum Patribus, ecce interuenit famulus Christianus Farimondoni Ozacensis Gubernatoris, indicatque Dominum suum mandasse cuidam e famulis, ut quæreret ædes Patrum, easque fida custodia munitet: paulo ante Regem sibi dixisse, se velle omnes e medio tollere. Ad hunc sermonem Iosephus lachrymas tenere non potuit, vidensque alia consilia quærenda, cœpit cum dira obtestatione compellere nostros, ut ante aduentum ministrorum Farimondoni domo excederent, & se in locum aliquem reclusum abderent, donec de voluntate Regis manifestius cõstaret. Domine (respondit P. Organtinus) desiderium nostrum, & gloria nostra est pro prædicatione doctrinæ Christi Saluatoris nostri qualemcumque contumeliam, imò mortem ipsam sustinere, & ideo omni hora parati sumus ad mille mortes pro Domino cui seruim⁹, & pro salute Christianorū quorum causa ex tam remotis orbis partibus per tot discrimina rerum aduenimus, fortiter perferendas. An ergo existimas latebrarū beneficio defugiendam nūc mortem; quam Dominus noster per tam sanctam tamque gloriosam occasionem nobis offert? mortem, inquam, quæ paulo ante à nobis tantopere desiderata, fugiebat? Verum cum Iosephus vna cum alijs Christianis vehementius pergerent urgere discessum nostrum, adderentque si Ministri Farimondoni inueniant simul quatuor Patres, Regem, si id rescierit, non nostris modo sed etiam omnibus Christianis grauiter succensurum, eo quod hactenus existimarit in toto regno Meacensi vnum tantum Patrem iam ætate confectum inueniri: deinde Patres facile de crimine contumaciæ posse

B 2 suggil-

suggillari, quod contra expressum edictum vixerint Ozacæ: His, inquam, rationibus nostri conuicti, tandem cessere, & P. Organtinus, cum P. Francisco Rodrighez in domum Augustini. P. verò Petrus Moregion, cum P. Francisco Perez in domum Sachendon secessit.

Dum autem P. Organtinus in ædibus Augustini commoratur, aduertit quendam è pueris honorarijs domus esse consanguineum cuiusdam Musici, qui semper, vti gratissimus, assisteret Regi. Hunc ergo amandauit ad musicum, vt totius negotij summam expiscaretur. Abijt puer, & ex consanguineo cognouit verissima esse omnia quæ dicerentur: qui addidit, sibi quoque paulo ante à Rege idem dictum, occasionem autem fuisse huiusmodi. Hodie, inquit Musicus, Tozza redijt Gemonogius cum Ciofugamo, Domino illius patriæ, & schedulam attulit mercium nauis. Inter cætera autem Gemonogius Regi retulit omnes illa naui aduectos esse Christianos, & inter eos multos religiosos: remque hoc magis debere esse suspectam, quò pauciores merces, & plura arma, aliaque instrumenta bellica deferret (videretur autem id dixisse, vt hoc prætextu plures merces sibi vsurparet) Tum Taicosama ira & furore æstuans respondit, se iam dixisse, pessimi exempli rem esse, si legi Christianæ publicandæ locus detur in Iaponia: cumque prohibuerit omnem publicationem, tamen Fascegauam Patribus, qui è Philippinis aduenerant, eousq; fauisse, vt & legem suam annuntiarint, & Ecclesiam etiam cōtra edictum suum fabricarint. Ad erat tum præsens vnus è Fascegauæ filijs, Regis aulicus, nomine Vfiōio, & ad purgandum Patrem suum dixit,

dixit, Excellentia vestra recte dicit. Et ideo Pater meus minimè ignarus hæc displicitura V. Excell. sæpius eos monuit, vt à prædicatione abstinerent. Sed quia admonitioni non paruerunt, parens meus omnes eorum fautores annotauit. Non solum, subiunxit Rex, Philippini Patres legem à me veritam sed alij quoque prædicarunt, & inter eos senex quidam (indicabat P. Organtinum) qui, vt mihi narratur sub specie curandorum quorundam morborum in hac aula, homines baptizat. Certum est, vtrosque luituros pœnam suo sanguine: illos quoq; Nangasachanos curabo agi in crucem. Aderat id tēporis præsto Cicugendonus, qui cupidus mitigandi furorem regium, magno animo & humiliter dixit, Excellentia vestra iustas iræ causas haber, fateor. tamen hac vice etiam atque etiam rogo, vt benignitatem & clementiam suam erga Patres demonstrare velit, & vita eos donare. Quando tibi ita videtur, respondit Taicosama, tollam è medio tantum quinque vel decem, reliquos, post præcisas nares & aures, vbi in carris per urbem tractis omniū ludibrio expositi fuerint, in suas regiones, vnde venerunt, amandabo. Deinde conuersus ad Vfoium dixit: Hac nocte simulatque in Horizonte apparuerit Luna, celerrimè contende Meacū, & mandata mea exequere. Hæc sunt quæ Musicus supra nominatus nostro puero honorario retulerat.

Cæterum, vt rectius intelligatur institutum Regis, sciendum est nostros in partibus maximè Meacensium, præcipuam operam collocasse in conuertendis hominibus genere nobilibus: ijs enim ad Deum conuersis, facile conuertuntur reliqui. Quod animaduertens Iacuinus, credidit nos hoc quasi stratagemate vti

ad occupandam potius Iaponiam, quam ad salutem animarum procurandam, & idcirco ex Europa in Iaponiam venisse. Nam, ut supra insinuauimus, immortalitatem animæ, inter alia falsa dogmata, habet loco somnij, impieque & absurde credit, perinde hominum ac brutorum animas cum vita extinguere. Hac eadem suspitione nixus, quam auxerat iam olim antequam exulare iuberemur, singulare studium Iusti Vcondoni in excitanda ad fidem nobilitate, idem inculcarat in aures Regis; qui tamen tunc declarauit se nihili hanc accusationem facere. Ut autem peruenit in regnum Scimo aduersus regem Sassumanum, & animaduertit multos Dominos cum affeclis suis factos Christianos, eosdemque magna inter se concordia deuinctos, & Patribus vehementer addictos: cœpit memoria repetere ea quibus lacuimus eius aures quondam oppleuerat; & intelligere, quod tamen falsò augurabatur, propagationem fidei incolumitati Imperij obfuturam. Atq; hæc est vera causa auersionis, quam iam declarat, non autem vel legis Christianæ odium, vel Zelus erga idola: notum enim in vulgus est, quam parui faciat Cami & Fotochi, uti idiomate Iaponico appellantur: nihil quoque dubitat, alteram vitam, esse rem merè cōmentitiā, ac proinde leges eo spectantes non esse nisi hominū decreta ad gubernationem regnorū excogitata, ut terrore suppliciorū alterius vitæ, mortales, tanquam freno infecto, à sceleribus arceantur.

Verum enimvero Taicosama tandem se colligens, & perpēdens, nostra in Iapone commoratione salua permansura Lusitanorum commercia: intelligens quoque, quam ingenuè & sincerè remoto omni ambitio-

bitionis, opumue congerendarum studio res suas agerent, ac denique legatione P. Visitatoris ab India Orientalis Prorege superioribus annis ad se, tunc Quabacundonum, instituta, permotus non nihil suam in nos indignationem temperavit, eoque amplius nobiscum dissimulavit, quo cognovit nos minus in publicum prodire, minoreque libertate Evangelium predicare, atque ita rationem aliquam sui Edicti habere.

Postea autem videns paulatim & alios religiosos ex Philippinis, nomine specioso Legatorum aduolare, & sic in Iaponia ad disseminandam legem a se vetitam permanere: ac praeterea certior factus a Iaponijs negotiationes suas in Manila exercentibus, Hispanos hoc seculo nova regna sibi subiecisse, pristinam suspicionem renouare cepit de Patribus, quasi isthuc venissent, ut tandem totam Iaponiam in suam redigerent potestatem.

Iam, ut redeamus, unde discessimus, cum puer honorarius P. Organtino sententiam Regis narrasset, multis Christianis, qui praesto erant, visum fuit, Patribus querendas latebras, & Taicosamque Ministris, si veniant respondendum, eos Nangasachum cum Episcopo profectos. Sed P. Organtinus clare exponens suam sententiam: Quod inquit, ad alios Patres attinet, sequantur consilium, quod placuerit; ergo quid affectu huic meae etati conveniat probe novi. Viginti & amplius annos Christianitatem harum partium Meacensium utcumque foveo & sustento, & nunc cum tempus est in publicum prodeundi viliter conijciam me in latebram? cum summa incumbit necessitas me meosque derelinquam? Absit a me; sic enim nec diuino honori, nec vinculo quo Societati sum obstrictus unquam satisfecero. Quocirca Deo propitio eras summo diluculo me do

in viam Meacum versus, vt in crucem agar, vel certe vt naribus auribusque mutiler, aut certe, vt mecum, tanquam cum Euangelij prædicatore id agatur, quod ijs collibitum fuerit. Hæc audiens P. Rodriguez, certum sibi fixumque esse subiecit, se comitari Patrem & eandem periculi aleam subire, Mirati sunt circumstantes tantam virtutem, religiosorum pectorum propriam, & propositum collaudarunt: atque ita vterque Patrum ingressus est conclaue quoddam, in quo cum multis nobilibus mulieribus agebat Domina Iusta coniunx Augustini ante annos complures à P. Organtino salutaribus aquis tincta. Quæ vt intellexit Patrem venire causa extremum precandi vale, & ad mortem Meacum properandi, sic repente indoluit, vt ne verbulum quidem, voce lacrymis & singultu interclusa, effari potuerit. At pater contra tendere nullum hic esse iusto dolori locum; & vti conueniebat, oratione caritatis plena eam cum socijs in omnes futuros euentus animare institit. Vidisses hic bonos illos Christianos, alios ex vehementi amore in Patrem tam antiquum vestes eius contrectare, alios vultu mœrorem, quo eorum pectus oppressum erat, exprimere: alios dolorem intimis animi sensibus inclusum crebro gemitu prodere. Nec deerant, qui animosiores reliquis se comites Patri offerrent, & vt apparebat, ex corde dicebant, *Eamus & nos, & moriamur cum illo.* Rebus omnibus in hac domo peractis, Pater redijt ad domum nostram, & confestim curauit aduocari duos alios Patres, qui erant in ædibus Sachendoni: quibus cum paucis verbis exposuisset, quid intellexisset, quidque apud animum suum constituisset, vtrumque magna amoris signifi-

significatione complexus, postera luce, hoc est, nono Nouembris iter Meacense cum P. Rodrighez comitante fratre nostro Paulo Amacusa, alijsque Christianis, ingressus est. Fidelibus, qui Ozacæ degunt, hoc consilium partim magnum conciliauit mœrorem, dū vident se destitui Patre sine spe vlla amplius eum videndi, partim etiam attulit gaudium, dum sibi persuadent Dominum nostrum hac via aditum sibi patefacturum ad illustriorem coronam, qualem solet generosis suis militibus pro sua diuina voluntate impartiri. Cæteri duo Patres cum fratre Paulo Michi, alijsque nonnulli Christiani, qui remanserant Ozacæ confessione generali se ad idem compararunt, simulque rationem modumque præscripserunt, quemadmodum Ecclesiæ ornamenta, supellexque domestica in tuto esse possint. Dum hæc agitantur, ecce nouus nuncius affertur, iram furoremque regis in solos Patres Franciscanos conuersum. Sub noctem verò eodem die præterea cognouimus Farimondi ministros venisse quidem ad dictorum Patrum ædes, sed vnum tantum inuenisse, nomine Martinū de Ascensione, qui hoc ipso anno è Philippinis aduenerat. Annotarunt igitur huius Martini nomen, & alterius cuiusdam Christiani, qui inserviebat sacris Missæ, ac præterea duorum puerorum: relicta autem ibidem custodia, venēre ad nostrum diuersorium, quibus obuiā processit Christianus quidam, nomine Andreas Ongasauara, cum alijs quibusdam, affirmans ædes illas esse suas; etiamsi certa quædam earum cubicula adsignasset P. Ioanni Rodrighez, suæ Excellentiæ interpreti, in quibus cōmoratus fuisset Episcopus, cum per Ozacam iter haberet; nunc autem non esse ibi nisi tres, nempe fratrem

B s

illum

illum Paulum Michi, alium, qui inseruiret Missæ, & tertium, qui rem domesticam curaret. Duos reliquos Patres, qui inibi erant, non nominavit, licet ante ministrorum aduentum obnixè rogassent Andream eiusque socios, ut liceret ipsis comparere, tamq; fortunatam cum reliquis aleâ periclitari: si enim, inquebant, constitutum est apud Taicosam vitam nos exuere; frustra cogitamus de latebris. Adiungebant in hunc finem se relictos à P. Organtino. Verum dicti Christiani nullum his precibus dedere locum. unde & tribus tantum nominatis dimisere ministros Gubernatoris: qui in digressu mandarunt vicinis ut illas ædes custodirent.

Noctu deinde ad domum nostram venit Sachendonus cum quodam Domino Christiano, alijsque duobus, qui binos adduxerant equos cū obfirmato animo per vim abducendi utrumq; Patrem, & deportandi Sacaium, nouem passuū millibus Ozaca distitum, donec furor deferbuisset: cumque in re tam graui non satis suis famulis confiderent, ipsi in comitatu Patrum esse decreuerant. Hic vehementer resistere nostri, & allegare, perferre ignominiam pro Christo, non esse aliud, quam sempiternam venari gloriam: se non alia de causa patrio excessisse solo, quā ut in simili causa occumberent; adhuc, si Regi certum foret, nos debere in eius manus venire, nullum humanæ arti superesse effugium. Quocirca domo illa exire, nō fore aliud, quam in discrimen capitis conijcere, non modo qui eos recepissent, sed etiam qui in procuranda fuga operam suam collocassent.

Hoc responso sic commoti sunt supradicti Domini, ut diuini honoris zelo accensi, promiserint se
nul.

nulla re à fide quam suæ diuinæ Maiestati deberent, & ab officijs Christiani hominis præstandis, recessuros: nequaquam tamen se permissuros, vt Patres ibi manerent, quâdoquidem tota persecutio videretur conuersa in Patres Franciscanos: nec mora nostrorum in domo illa ad aliud valeret, quam ad augedam Regis indignationem in omnes Patres, omnesq; totius Iaponiæ Christianos. Quare neq; recta rationi consentaneum esse, propter particulare bonum paucorum, in apertum periculum conijcere omnes. Deniq; rationibus adiungentes preces, coegerunt Patres in suam descendere sententiam, sed ea conditione, vt quando certo constaret Taicosamam causa Euangelij Patres è medio tollere, ipsi quoq; vbiq; locorū essent, prodire in publicum possent & morti se offerre. Itaq; exemplo B. Pauli, qui in re non dissimili Damasci permisit se à fratribus in sporta demitti per muros, tandem domo egressi, equos ascenderunt, comitantibus illis Dominis, qui iter illud pedites, vestibus, quæ pallij loco sunt Iaponijs, breuiarijsq; in humeros reiectis, ingredi voluere Sacaium vsque: vnde post dies aliquot Ozacam reuertunt.

DE IIS, QVÆ HOC TEMPORE

tam Meaci, quam Fuscimi acciderunt.

C A P. III.

Organtinus simulatq; ex puero honorario Farimondoni cognouit mandatū Domini ipsius.